

## Monimuuttujaiset kasvukäyrät

Harjoitus 2.

6.2.2007

1. Olkoon  $\mathbf{y} \sim N(\boldsymbol{\mu}, \boldsymbol{\Sigma})$ , missä

$$\boldsymbol{\mu} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{pmatrix} \text{ ja } \boldsymbol{\Sigma} = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 4 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 4 & 20 \end{pmatrix}.$$

Mitä jakaumia noudattavat seuraavat vektorit  $\mathbf{y}_1 = (y_1, y_2)'$ ,  $\mathbf{y}_2 = (y_3, y_4)'$  ja  $\mathbf{y}_1 \mid \mathbf{y}_2$ ? Laske myös korrelaatiot  $\rho_{12}$  ja  $\rho_{24}$ .

2. Jos

$$\mathbf{y} \sim N(\mathbf{X}\boldsymbol{\beta}, \sigma^2\mathbf{I}),$$

ja  $\mathbf{e} = \mathbf{y} - \mathbf{X}(\mathbf{X}'\mathbf{X})^{-1}\mathbf{X}'\mathbf{y}$ , niin mitä jakaumaa noudattaa  $\mathbf{e}'\mathbf{e}$ ?

3. Olkoon satunnaisvektorit  $\mathbf{y}_1, \dots, \mathbf{y}_n$  peräisin multinormaalijakaumasta  $N_p(\boldsymbol{\mu}, \boldsymbol{\Sigma})$  ( $n > p$ ). Suurimman uskottavuuden estimaattorit  $\boldsymbol{\mu}$ :lle ja  $\boldsymbol{\Sigma}$ :lle ovat tällöin

$$\hat{\boldsymbol{\mu}} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \mathbf{y}_i = \bar{\mathbf{y}}$$

ja

$$\hat{\boldsymbol{\Sigma}} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (\mathbf{y}_i - \bar{\mathbf{y}})(\mathbf{y}_i - \bar{\mathbf{y}})'$$

Osoita, että  $E(\hat{\boldsymbol{\mu}}) = \boldsymbol{\mu}$  ja  $E(\hat{\boldsymbol{\Sigma}}) = \frac{n-1}{n}\boldsymbol{\Sigma}$ .

4. Jos

$$\mathbf{y} \sim N(\mathbf{X}\boldsymbol{\beta}, \sigma^2\mathbf{I}),$$

missä  $n \times k$  matriisin sarakeaste on täysi, niin johda parametrin  $\sigma^2$  REML-estimaattori  $\hat{\sigma}_{REML}^2$ .

5. Osoita, että

$$E(\hat{\sigma}_{REML}^2) = \sigma^2.$$

6. Olkoon  $\mathbf{y} \sim N_p(\mathbf{0}, \boldsymbol{\Sigma})$ . Osoita, että

$$\mathbf{y}'\mathbf{A}\mathbf{y} = \sum_{i=1}^p \lambda_i z_i^2,$$

missä  $\lambda_i$ :t ovat yhtälön  $|\boldsymbol{\Sigma}^{1/2}\mathbf{A}\boldsymbol{\Sigma}^{1/2} - \lambda\mathbf{I}| = 0$  juuria,  $\mathbf{A}$  on symmetrinen ja  $z_i \sim IN(0, 1)$ .